

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5583/2019
15.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца „Провамин“ д.о.о. из Сремске Митровице, чији је пуномоћник Мирко Ђукић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, Одељење у Новом Саду и Рибарског газдинства АД Београд, чији је пуномоћник Милан Милић, адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 448/19 од 20.06.2019. године, у седници одржаној 15.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 448/19 од 20.06.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици П 142/18 од 26.09.2018. године, исправљеном решењем истог суда П 142/18 од 20.11.2018. године, првим ставом изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је тужилац по основу одржаја стекао право својине на парцели број .. од 0.12.60 ха (земљиште под зградом 0.00.21 ха и остало вештачки створено неплодно земљиште од 0.12.39 ха), на којој је саграђен објекат – зграда за коју није позната намена, уписан као објекат изграђен без одобрења на градњу на делу парцеле површине 21 м², уписаној у ЛН број .. КО ..., што су тужени дужни признати и трпети да се тужилац на основу пресуде, одмах након њене правносажности, упише као власник те парцеле у евиденцији РГЗ, СКН Сремска Митровица која се води за КО Сремска Митровица. Другим ставом изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 240.400,00 динара. Трећим ставом изреке, захтеви тужених за накнаду трошкова парничног поступка су одбијени.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 448/19 од 20.06.2019. године, првим ставом изреке, жалбе су усвојене и првостепена пресуда, исправљена решењем истог суда, преиначена тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужилац по основу одржаја стекао право својине на парцели број .. од

0.12.60 ха (земљиште под зградом 0.00.21 ха и остало вештачки створено неплодно земљиште од 0.12.39 ха), на којој је саграђен објекат – зграда за коју није позната намена, уписан као објекат изграђен без одобрења на градњу на делу парцеле површине 21 м², уписаној у ЛН број .. КО ..., што су тужени дужни признати и трпети да се тужилац на основу пресуде, одмах након њене правносажности, упише као власник те парцеле у евиденцији РГЗ, СКН Сремска Митровица која се води за КО Сремска Митровица, и обавезан је тужилац да на име парничних трошкова исплати туженој Републици Србији износ од 24.000,00 динара, а туженом Рибарском газдинству АД Београд износ од 172.400,00 динара. Другим ставом изреке, обавезан је тужилац да на име трошкова жалбеног поступка исплати туженој Републици Србији износ од 18.000,00 динара, а туженом Рибарском газдинству АД Београд износ од 57.600,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује друге битне повреде поступка које би биле од утицаја на законитост и правилност побијане одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, друштвени капитал тужиоца приватизован је у току 2008. године у оквиру поступка спроведеног стечаја над тужиоцем, након чега је извршена легализација објеката у фабричком кругу који су изграђени до 1980. године и тужилац уписан као власник, односно корисник свих објеката и парцела које су функционално повезане. Спорна парцела и објекат изграђен без одобрења за градњу на њеном делу од 21м², неутврђене намене нису били предмет располагања уговора о купопродаји од 31.08.2008. године, закљученог између тужиоца у стечају, као продавца и предузећа за производњу и трговину „Храна Продукт“ д.о.о., као купца, којим је приватизована имовина стечајног дужника. У ограђеном фабричком кругу, осим спорне парцеле, налазе се и кат.парцеле број .. и .., које су у јавној својини Града Сремске Митровице, кат.парцела број .., са правом коришћења „Електровојводина“, као и кат. парцела број .., у власништву правног лица, са којим је тужилац закључио купопродајни уговор 15.06.2018. године и постао власник и ове парцеле. Власник тужиоца је, након што се приступило поступку легализације објекта, започетог од стране претходног власника (2008. године), сазнао да се на једној парцели која је у склопу целог фабричког комплекса као корисник води тужени Рибарско газдинство ад Београд, и да је на тој, као и на осталим парцелама, као власник уписана тужена Република Србија. Тужилац је обавештењем од 14.01.2009. године упознат да постоје услови за издавање одобрења за изградњу пословних објеката на парцелама тужиоца, уз обавезу претходног решавања имовинско-правних односа уколико се ради о објекту изграђеном на две или више парцела.

Првостепени суд је, полазећи од утврђеног да је правни претходник тужиоца који је пословао под истим називом друштвеним средствима, ступио у посед спорне парцеле шездесетих година прошлог века, да је забрана стицања права својине на средствима у друштвеној својини по основу одржаја укинута изменама закона почев од 13.07.1996. године, а тужба поднета након истека рока од 20 година, 22.07.2016. године, закључио да је тужилац по основу одржаја постао власник спорне непокретности у смислу члана 28. став 4. Закона о основама својинскоправних односа и усвојио тужбени захтев.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да тужилац није савестан држалац спорне некретнине у смислу одредбе члана 72. став 2. Закона о основама својинскоправних односа, пошто му у време покретања поступка легализације објекта саграђених у фабричком кругу није могао остати непознат правни режим спорне парцеле, односно да је у поседу некретнине која је у својини тужене Републике Србије, док и чињеница времена подношења тужбе указује на савесност тужиоца да стварна права на спорној некретнини није стекао по основу уговора о купопродаји.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је становиште другостепеног суда о основаности тужбеног захтева.

Одредбом члана 28. став 2. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да савестан и законити држалац непокретне ствари, на коју други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеклом 10 година, а ставом 4 истог члана прописано је да савестан држалац непокретне ствари на коју други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеклом 20 година.

Према члану 72. истог закона, државина је законита ако се заснива на пуноважном правном основу који је потребан за стицање права својине и ако није прибављена силом, преваром или злоупотребом поверења. Државина је савесна ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова. Савесност државине се претпоставља.

Наиме, по оцени ревизијског суда правилан је закључак другостепеног суда да тужилац није могао постати власник спорне непокретности по основу одржаја, с обзиром да је за овакав начин стицања права својине, по члану 28. став 4. Закона о основама својинскоправних односа, поред протекла времена, потребно и постојање савесности, која мора да постоји за све време потребно за одржај и која се огледа у постојању оправданог уверења тужиоца да непокретност држи и користи као власник. Савесност државине се претпоставља, те стога ако неко тврди да је држалац несавестан, дужан је то да докаже, јер је на њему терет доказивања.

Имајући у виду наведено, а да је за стицање права својине на непокретности путем одржаја нужан услов постојање савесности тужиоца, а да је у овом случају директор и власник тужиоца, као купац, имао сазнање да се спорна парцела не води на продавца, то по оцени овог суда тужилац није доказао да има савесну државину која води стицању права својине, јер околност да је тужилац за све време државине спорне непокретности знао да није власник исте, искључује постојање његове савесности, а самим тим и могућност стицања права својине путем одржаја. Код наведеног, нису од

значаја ревизијски наводи којима се указује да је спорна парцела била предмет уговора о купопродаји, имајући у виду да је правни основ стицања исте одржај.

Из изнетих разлога, а применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**